

ÅLESUND KOMMUNE

SAKSPAPIR

HAVGUL AS - KONSESJONSSØKNADER OG KONSEKVENsutREDNINGER FOR HAVSUL II VINDKRAFTVERK MED NETTILKNYTNING - HØRING

Dokumentinformasjon:

<i>Saksbehandler:</i> Gunnar Godø <i>Tlf:</i> 70 16 20 09 <i>E-post:</i> postmottak@alesund.kommune.no	<i>ArkivsakID:</i> 2005000256 <i>JournalID:</i> 2006014839 <i>Arkiv:</i> K2-S82	<i>Avgjøres av:</i> F
---	---	------------------------------

Politisk behandling:

<i>Organ:</i> ÅLESUND FORMANNSKAP	<i>Møtedato:</i> 02.05.2006	<i>Sak nr.</i> 083/06
--------------------------------------	--------------------------------	---------------------------------

Vedlegg:

1. Skriv fra Norges vassdrags- og energidirektorat av 23.02.2006: "Havgul AS – Havsul II vindkraftverk med nettilknytning. Høring av søknader og konsekvensutredninger og invitasjon til møter".
2. Havgul AS, februar 2006: "Presentasjon av konsesjonssøknad og konsekvensutredning for Havsul II, Giske og Haram kommuner".
3. Div. illustrasjoner og tabeller hentet fra konsekvensutredningen (datert februar 2006).

Utrykte dokumenter i saken:

- Havgul AS, februar 1996: "Konsesjonssøknad og konsekvensutredning for Havsul II, Giske og Haram kommuner".
- St. meld. 29 (1998-99) Om energipolitikken.

Saksopplysninger:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt konsesjonssøknader og konsekvensutredninger for Havsul II vindkraftverk med nettilknytning. Saken er nå ute til høring med svartfrist 15. mai 2006, og Ålesund kommune er bedt om å gi sin uttalelse.

Vindparken er plassert ute i havet vest for Haram og Giske kommuner, ca. 1,8 km utenfor Haramsøya og ca. 4,3 km utenfor Vigra. De ytterste vindmøllene vil bli liggende 10 -11 km fra land. Nettilknytningen berører i tillegg Ørskog og Skodje kommuner. Ålesund kommune

blir ikke direkte berørt av en eventuell utbygging annet en rent visuelt: Deler av vindmølleparken vil kunne sees bl.a. fra Aksla, Aspøya, Tueneset og fra nordsida av Ellingsøya.

Prosjektet er organisert som et aksjeselskap Havsul II AS, som eies 50 % av Tafjord Kraftproduksjon AS og 50 % av Havgul AS. De totale investeringskostnadene for Havsul II er beregnet til ca. 9 milliarder kroner.

I utredningens hovedalternativ foreslås det utplassert 178 vindmøller med en samlet effekt på 800 MW, med en forventet produksjon på ca. 2280 GWh. Møllene har en rotordiameter på 120 meter, og en høyde på 95 meter. Alternativt kan det bygges flere mindre møller med en høyde på 80 meter, eller færre større møller med en høyde på 120 meter. Den samlede energieffekten er den samme for alle tre alternativer.

Vurdering:

Konsekvenser ved en utbygging av Havsul II

Begrunnelsen for lokaliseringen er gjort etter en totalvurdering der en bl.a. har lagt vekt på vindforholdene, gunstige sjødybder, natur- og friluftsinnteresser, infrastruktur/tilgjengelighet. Konsekvensene som en utbygging av Havsul II vil få, er beskrevet i konsekvensutredningen som er vedlagt konsesjonssøknaden. Det følgende er en kort sammenfatning fra konsekvensutredningen (jf. vedlegg 2 og 3):

Vindmøllene vil bli plassert i et åpent havlandskap. Landskapsmessig så vil de estetiske virkningene være størst synlige fra Vigra, Løvsøya og Haramsøya, og vil kunne oppleves som dominerende og visuelt forstyrrende. På land vil nye kraftlinjetraseer (420 kV) få landskapsmessige negative konsekvenser, men graden av dette vil bli avhengig av plasseringen i terrenget.

Vindparken er planlagt i et gruntvannsområde med et fåtall holmer og skjær, men vil likevel få store negative konsekvenser for naturverninteresser og biologisk mangfold, særlig med tanke på en del fuglearter (som for eksempel havørn). Undersøkelser har vist at større møller har mer negative konsekvenser for fuglelivet enn mindre møller (pga. rotordiameteren)

Havområdene vest for Giske og Haram er grunne og er svært produktive med flere viktige fiskeområder. Området er preget av tareskog med gode oppvekstmuligheter for fisk, bla. gytende sild og skalldyr. I følge konsekvensutredningen så vil utbygginga få minimale marinbiologiske konsekvenser, med unntak av påvirkninger på grunn av aktiviteter i selve anleggsfasen. Det bør avklares om støy fra vindmøllene kan påvirke fiskens næringsvandinger. En rekner heller ikke med at vindparken vil få negative konsekvenser for skipsfarten. Fiske og liknende aktiviteter vil heller ikke bli nevneverdig berørt.

Faren for forurensninger er også begrenset til anleggsfasen. I hovedsak dreier dette seg om tilsetningsstoffer i betong. Utredningen viser at en utbygging ikke vil få negative konsekvenser for luftfarten i tilknytning til Ålesund lufthavn.

Reiselivsnæringa er viktig for Ålesund – som er den største reiselivskommunen i fylket. Det er derfor naturlig at dette tillegges stor vekt i vurderingen. En total nedbygging av hele kysten med vindmøller, ville utvilsomt fått store negative konsekvenser for bl.a. reiselivet. En slik

vurdering kan ikke gjøres gjeldende for en lokal utbygging som Havsul II. Det finnes mange eksempler på at utbygginger kan snus til noe som er positivt også for turistnæringa. Det er utarbeidet støysonekart, og en plassering ute i havet så vil støypåvirkningen fra vindmøllene i forhold til boligområder og friluftsområder være minimal (med unntak av Erkna og Storholmen).

Det finnes en rekke kulturminner av nasjonal, regional og lokal verdi i tilknytning til det aktuelle utbyggingsområdet. En utbygging av Havsul II vil likevel ikke medføre at kulturminner blir direkte berørt. Påvirkningene vil først og fremst være av visuell karakter.

I konsekvensutredningen er også de psykososiale effekter av en eventuell utbygging vurdert. Undersøkelser viser at slike effekter i stor grad er avhengig av den holdningen en har til vindmøller. Er en i utgangspunktet negativt innstilt, så vil også den psykososiale effekten av en utbygging bli større. Støy og skyggekast regnes som de mest negative sidene for folk som er bosatt nær vindparker (som på sikt kan føre til psykiske problemer). Det er likevel viktig å merke seg at en utbygging av Havsul II ikke vil få effekter i form av støy eller skyggekast i boligområder. Dette på grunn av avstanden som møllene er plassert i forhold til nærmeste boligområde.

Energisituasjonen

De siste årene så har produksjonen av elektrisk kraft vært lavere enn forbruket i Norge. Kraftunderskuddet er blitt dekket gjennom import fra utlandet. Det er i dag ikke realistisk med større vannkraftutbygginger i Norge, og det er ikke politisk flertall for utbygging av gasskraftverk uten CO₂-rensing. Utbygging av både vindkraft og gasskraftverk med rensing krever betydelig statlige tilskudd for å oppnå konkurransedyktige priser.

Det er en målsetting å redusere kraftunderskuddet ved bygging av fornybare energikilder og ENØK-tiltak. Av de fornybare energikildene så kan vindkraftverk være et viktig supplement, men er ingen erstatning for de øvrige energikilder.

I de kommende åra så vil Midt-Norge (Møre og Romsdal og Trøndelag) i følge NVE være det området i Norden som har størst kraftunderskudd. Kraftproduksjonen i Møre og Romsdal er i dag 6 TWh i et normalår. I følge prognosene så vil behovet i 2010 være på 12–14 TWh og i 2020 16–18 TWh. Årsaken skyldes betydelig industriutbygginger i fylket (bl.a. på Tjeldbergodden og Sunndalsøra) samt generell økning i forbruket.

Kraftunderskuddet i fylket dekkes i dag av import utenfra. Dette er i hovedsak el-kraft som er produsert av sterkt forurensende kullkraftverk og av gasskraftverk. Med tanke på at drivhuseffekten er en global utfordring, så er kraftimport fra kontinentet ingen ønskelig situasjon for Norge. En utbygging av Havsul II vil ikke kunne løse de energiutfordringene som fylket står overfor, men kan på sikt være et viktig bidrag for å sikre en mer stabil lokal kraftproduksjon, sammen med utbygging av overføringsledninger fra Sogn og Fjordane.

Økonomiske konsekvenser:

En utbygging av Havsul II vil ikke få direkte økonomiske konsekvenser for Ålesund kommune annet enn som medeier i Tafjord Kraftproduksjon AS.

Juridiske konsekvenser:

Utbyggingen av Havsul II får ingen juridiske konsekvenser for Ålesund kommune.

Andre driftsmessige eller organisatoriske konsekvenser:

Utbyggingsplanene får ingen driftsmessige eller organisatoriske konsekvenser for Ålesund kommune.

Konklusjon med begrunnelse:

Utbygging av vindkraft langs kysten er omstridt. Kystlandskapet representerer store og naturkvaliteter og miljøverdier som det er viktig å ta vare på. Havgul AS har lagt fram en grundig presentasjon av konsesjonssøknaden og konsekvensene som en utbygging av Havsul II vil medføre.

Det er ingen tvil om at en utbygging av vindparken Havsul II vil få store konsekvenser for kystlandskapet nordvest for Vigra i Giske kommune og vest for øyene i Haram kommune. Vindparken vil i følge konsekvensutredningen få en negativ innvirkning for natur- og miljøkvalitetene, særlig med tanke friluftsliv og dyrelivet (spesielt trekkfugler) i området.

Vindparken vil også bli godt synlig i deler av Ålesund kommune (bl.a. fra Aksla, Aspøya, Tueneset og nordsida av Ellingsøya). Hvordan en skal vurdere vindparken i forhold til reiselivsnæringen – som er svært viktig for Ålesund – er et mer åpent spørsmål. En utbygging i sjøen – sånn som planene er for Havsul II – vil medføre færre direkte inngrep i naturen, slik som landbaserte utbygginger nødvendigvis vil gjøre. Dertil så vil konsekvenser for de fastboende med tanke på støy og skyggekast fra rotorene, som ofte er et problem ved landbaserte vindmøller, bli marginale ved en utbygging av Havsul II, på grunn av avstandene til land. Et viktig moment som ikke er tilstrekkelig undersøkt er om støy fra vindmøllene (rotorbladene) kan påvirke fiskens vandringer i havet. Det aktuelle området er bla. et viktig gyteområde for sild.

Problemene som vindmøller kan skape for fuglelivet – og spesielt trekkende fugler langs kysten – bør utredes nærmere for eventuelt å kunne sette inn avbøtende tiltak. Erfaringer fra tilsvarende problemer i Danmark vil kunne komme til nytte i så måte.

På den annen side så er utbygging av vindkraft en ren og fornybar energiform, som langt på veg kan sammenliknes med vannkraftutbyggingen i Norge.

Alt tyder på at den største miljøutfordringen som vi står overfor i dag er den globale oppvarmingen. Flertallet av faginstansene – med FNs klimapanel i spissen – hevder at årsaken til drivhuseffekten skyldes utslipp av drivhusgasser (spesielt CO₂). En satsning på fornybare energikilder (som vindkraft) vil såldes være både viktig og riktig.

Det er ikke ønskelig med vindmøller langs hele kysten i vårt land. Konfliktene som er knyttet til slike utbyggingsprosjekter viser at det er et stort behov for en landsomfattende og helhetlig plan for vindkraftutbyggingen i Norge.

Et annet viktig forhold som bør tas med i vurderingen er behovet for kraftproduksjon i vårt fylke. I de kommende åra så vil vi i Møre og Romsdal få et betydelig kraftunderskudd, med en stipulert egenproduksjon på om lag 50 % av forbruket i 2010. I en slik situasjon så vil det være riktig å vurdere alternative energikilder. En utbygging av Havsul II alene ikke være til hjelp ved en eventuell kraftkrise, men kan være et viktig bidrag for å bedre kraftsituasjonen i

de nærmeste åra. En satsning på vindkraft vil uansett ikke bli annet enn et supplement til den øvrige innsatsen for energiproduksjon i regionen.

Rådmannens innstilling:

Ålesund formannskap gir følgende uttalelse i forbindelse med konsesjonssøknaden fra Havgul AS om utbygging av vindparken Havsul II:

I følge konsekvensutredningen så vil en utbygging av vindparken Havsul II medføre betydelige inngrep i kystlandskapet nordvest for Vigra i Giske kommune og vest for øyene i Haram kommune. Vindparken vil bl.a. få en negativ innvirkning for natur- og miljøkvalitetene, særlig med tanke på friluftsliv og dyrelivet (spesielt trekkfugler) i området.

Konsekvensutredningen viser at en utbygging i sjøen – som Havsul II – vil føre til færre synlige inngrep i naturen enn det som en landbasert utbygging vil gjøre. Utbyggingen vil også få minimale konsekvenser for fastboende med tanke på støy og skyggekast fra vindmøllene. For fastboende og tilreisende så vil utbyggingen først og fremst merkes rent visuelt, og i følge konsekvensutredningen så kan vindparken virke visuelt forstyrrende i kystlandskapet.

Alt tyder på at den største miljøutfordringen som vi står overfor i dag er den globale oppvarmingen. Flertallet av faginstansene – med FNs klimapanel i spissen – hevder at årsaken til drivhuseffekten skyldes utslipp av drivhusgasser (spesielt CO₂). En satsning på fornybare energikilder (som vindkraft) vil således være et viktig bidrag. Framtidig planlegging og utbygging bør skje etter en samlet plan for vindkraftutbygging i vårt land.

Et annet viktig forhold som bør tas med i vurderingen er behovet for kraftproduksjon i vårt fylke. I de kommende åra så vil Møre og Romsdal få et betydelig kraftunderskudd, med en stipulert egenproduksjon på om lag 50 % av forbruket i 2010. I en slik situasjon så er det både riktig og nødvendig å vurdere alternative energikilder – som vindkraft og gasskraft – for å sikre energitilførselen til viktige samfunnsfunksjoner i regionen.

Ålesund kommune ber om at det arbeides videre med å utrede konsekvensene for trekkfugler (bla. havørn), fiske og fiskens vandringer spesielt med tanke på støy i havet, samt eventuelle konsekvenser som vindparken kan få for næringslivet og spesielt reiselivsnæringen.

Med disse forbehold så vil Ålesund kommune anbefale søknaden fra Havgul AS om utbygging av vindmølleparken Havsul II.

Formannskapets vedtak

02.05.2006

Ålesund formannskap er kjent med at Møre og Romsdal vil få et betydelig kraftunderskudd etter 2007. Det skyldes i første rekke modernisering og produksjonsøkning ved Hydro på Sunndalsøra og ilandføring av gassen til Nyhamna på Aukra. I tillegg skyldes det en generell nærings- og industrivekst i Midt-Norge.

Ålesund formannskap beklager at Strakraft ikke har utredet og iverksatt tiltak for å møte kraftbehovet når utbyggingen på Aukra ble vedtatt i Stortinget. Staten vil få betydelige merinntekter av ilandføringen og gassen på Aukra, og det vil være urimelig å etablere et eget

kraft- og prisområde i Møre og Romsdal og Midt-Norge. Isolert sett bidrar økningen i bruken av elektrisk kraft til økte inntekter for staten. Industri og næringsliv og de som bor i fylket skal ikke bære kostnadene med et eget prisområde. Et eget prisområde vil neppe redusere privatforbruket av strøm i noe omfang, men det vil sette industri og næringsliv i en umulig konkurranse- og utviklingssituasjon.

Vindkraft er i likhet med vannkraft en ren og fornybar energikilde med hensyn til utslipp til luft og vann. Miljøproblemet vil imidlertid være betydelig i det visuelle bildet og støy for de som bor i strandsonen i Giske.

Det omsøkte området ligger i landnært område og det vil være en betydelig framtidig hemske både for fiskeri- og reiselivsnæringen. I tillegg til utbyggingen i dette området ha betydning for fuglelivet og fredede arter som havørn. I Giske kommune er det våtmarkområde som er fredet og som vil ligge i kort avstand fra vindmølleparken. Konsekvensene er ikke tilstrekkelig utredet.

Vindkraft vil bare i liten utstrekning bidra til å løse energiunderskuddet i Midt-Norge. Totalt sett har Stortinget gitt samtykke til etablering av 3 TWh. Det omsøkte området vil ha marginal betydning for et forventet kraftunderskudd. Ålesund formannskap vil også etterlyse en nasjonal konsekvensanalyse og arealplan for vindkraft i Norge. En bør ikke gi konsesjoner stykkevis og delt etter lokale behov for kraft.

På denne bakgrunn vil ikke Ålesund formannskap tilrå den omsøkte utbyggingen av vindkraft.

Habilitet:

Arve Tønning (H), Anne Dyb Liaaen (H) og Knut M Fylling (FRP)
reiste spørsmål om egen habilitet, jf fvl § 6 andre ledd, og fratrer

= 12 voterende

Tønning, Dyb Liaaen og Fylling enstemmig erklært inhabile.

Elisabeth Røbek Nørve (H) og Rune Næss Slatlem (FRP) tiltrer

= 14 voterende

Leif Hovde (KRF) ble valgt som setteordfører.

Dokumenter framlagt i møtet:

Ordføreren orienterte om mottatt e-poster:

1. Fra NHO Reiseliv v/Bjørn M Bjerke, mottatt 01.05.2006 kl 20:00, vedlagt brev med felles uttalelse fra reiselivsnæringen i Møre og Romsdal. Det uttrykkes bekymring for konsekvensene for reiselivsnæringen og organisasjonen mener at planene må gå inn i en samla plan for hele fylket der det utarbeides en konsekvensutredning for reiselivet.
2. Fra NHO v/Torill Ytreberg, mottatt 02.05.2006 kl 10:12, der NHO slutter seg til reiselivsnæringens bekymringer og krav om konsekvensutredning.
3. Fra Spilka Group v/Knut Flakk, mottatt 02.05.2006 kl 10:27, der selskapet understreker at vi trenger vindkraft, at Havsul II er et gigantprosjekt som ikke kan likestilles med ordinær vindkraftutbygging, at konsekvensene for reiselivsnæringen kan bli katastrofale, og at det

finnes alternativer slik som gasskraft (kort sikt) og flytende vindmøller (på noe lengre sikt).

4. Fra Stopp rasering av Kysten v/Toril H Molnes, mottatt 02.05.2006 kl 12:47, med oversending av brev der organisasjonen kommentere rådmannens innstilling, vedlagt kopi av brev av 03.04.2006 fra 27 næringslivsledere sendt til statsrådene Enoksen og Bjørnøy samt Stortingets energi- og miljøkomité.
5. Fra Havgul AS, mottatt 02.05.2006 kl 15:12, der selskapet kommenterer støyproblematikken og kraftbalansen.

Forslag:

Kåre A Hanken (SP) fremma på vegne av SP, AP, H, KRF og SV følgende alternative forslag:

Ålesund formannskap er kjent med at Møre og Romsdal vil få et betydelig kraftunderskudd etter 2007. Det skyldes i første rekke modernisering og produksjonsøkning ved Hydro på Sunndalsøra og ilandføring av gassen til Nyhamna på Aukra. I tillegg skyldes det en generell nærings- og industrivekst i Midt-Norge.

Ålesund formannskap beklager at Strakraft ikke har utredet og iverksatt tiltak for å møte kraftbehovet når utbyggingen på Aukra ble vedtatt i Stortinget. Staten vil få betydelige merinntekter av ilandføringen og gassen på Aukra, og det vil være urimelig å etablere et eget kraft- og prisområde i Møre og Romsdal og Midt-Norge. Isolert sett bidrar økningen i bruken av elektrisk kraft til økte inntekter for staten. Industri og næringsliv og de som bor i fylket skal ikke bære kostnadene med et eget prisområde. Et eget prisområde vil neppe redusere privatforbruket av strøm i noe omfang, men det vil sette industri og næringsliv i en umulig konkurranse- og utviklingssituasjon.

Vindkraft er i likhet med vannkraft en ren og fornybar energikilde med hensyn til utslipp til luft og vann. Miljøproblemet vil imidlertid være betydelig i det visuelle bildet og støy for de som bor i strandsonen i Giske.

Det omsøkte området ligger i landnært område og det vil være en betydelig framtidig hemsko både for fiskeri- og reiselivsnæringen. I tillegg til utbyggingen i dette området ha betydning for fuglelivet og fredede arter som havørn. I Giske kommune er det våtmarkområde som er fredet og som vil ligge i kort avstand fra vindmølleparken. Konsekvensene er ikke tilstrekkelig utredet.

Vindkraft vil bare i liten utstrekning bidra til å løse energiunderskuddet i Midt-Norge. Totalt sett har Stortinget gitt samtykke til etablering av 3 TWh. Det omsøkte området vil ha marginal betydning for et forventet kraftunderskudd. Ålesund formannskap vil også etterlyse en nasjonal konsekvensanalyse og arealplan for vindkraft i Norge. En bør ikke gi konsesjoner stykkevis og delt etter lokale behov for kraft.

På denne bakgrunn vil ikke Ålesund formannskap tilrå den omsøkte utbyggingen av vindkraft.

Arild Kvalsvik (FRP) fremma følgende alternative forslag til siste avsnitt i Hankens forslag:

På grunn av de store konsekvensene et slikt inngrep vil medføre, kan Ålesund kommune kun støtte en slik utbygging dersom innbyggerne i alle de berørte kommunene er positivt innstilte gjennom folkeavstemminger.

Votering:

Alternativ votering:

Rådmannens innstilling	0 stemmer
Hankens/Kvalsviks forslag	14 stemmer

Ny alternativ votering:

Kvalsviks forslag	5 stemmer
Hankens forslag	9 stemmer og er vedtatt

Røbek Nørve og Slatlem fratrer = 12 voterende

Tonning, Dyb Liaaen og Fylling tiltrer igjen = 15 voterende

Ragna Dahl Grønnevet
rådmann